

Lasteaialastele

**Muuseumitundide külastamiseks on vajalik eelregistreerimine.
Tunnid on tellitavad teile sobival ajal ja laste vanusele vastavas pikkuses.**

Aastaringssed muuseumitunnid

TEEMA	MUUSEUMITUND/ PROGRAMM/KESTUS	SISU/TEGEVUS(ED)	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
Taluelu	Talulaste mängud (kuni 2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Mängime mängu, mida mängiti 100 aasta eest - osavusmängud, töid jälgendavad mängud ja liikumismängud. Meisterdame mänguasju.	Mina ja keskkond, keel ja kõne, liikumine.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee
Eesti (rahva)kultuuri- tegelased	Külalisena kirjaniku kodus (45 minutit)	Kõige vanem rühm tutvub enne kooliminekut Kreutzwaldi elu ja "Kalevipojaga". Tutvutakse Kreutzwaldi elumajaga.	Keel ja kõne.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 ja info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Praktiline loodustund	OMA PEENAR (1 tund)	Aia külastus aastaringset, koos võimalusega kevadel rajada OMA PEENAR. Aed ja õueala avatud lasteaia ürituste puhul (perepäevad, rühmade piknikud, mängud jne).	Mina ja keskkond.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 ja info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Kodukoha lugu	Elu ümber Tamula! (1,5 tundi)	Vaatame muuseumifondis olevaid kalapüügiriistu, püüame ka kalu mitmel erineval moel (kalapüük on mänguline). Vaatame, kuidas on Tamula järv läbi aegade muutunud, mida head on meile järv andnud. Lõpuks meisterdame koos endale ühe kala.	Mina ja keskkond.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
Rahvajutud	Ükskord ammu, ammu... (1 tund)	Rahvajutud, legendid, mõistatused, rahvalaulud-mängud, kõigile teada-tuntud muinasjutud... Kas teadsite, et võite need kõik leida Põlva Talurahvamuseumist? Kui ei, siis tulge neid otsima ja leidma.	Keel ja kõne.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
	Muinasjututund (1 tund)	Tutvutakse Kreutzwaldi muinasjutuaineliste piltidega muuseumi näituseruumis. Jututuba: kuulatakse (mängitakse) üks muinasjutt või vaadatakse animafilmi "Kilplased".	Keel ja kõne, mina ja keskkond.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 ja info@lauluisa.ee lauluisa.ee

Muuseumikogud	Muuseum kohvris (30 minutit)	Kohvritunnid sobivad ilmestama neid tunde, kus on juttu Eestist, eestlastest ja elust vanasti. Programm elvadab tundi, tekitab huvi muuseumi ja seal hoiul olevate esemete vastu ning ärgitab lapsi ka oma ümbruskonnas huvilisema pilguga ringi vaatama, sest iga möödunud päev on ju juba ajalugu.	Keel ja kõne, mina ja keskkond.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
---------------	---	--	---------------------------------	--

Rahvakalender ja tähtpäevad

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	SEPTEMBER			
5.- 6. september	Mürgiseene nädal Mõniste Talurahvamuseumis (kuni 1,5 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 2,5tundi)	Õpime tundma seeni. Seenenäitus. Meisterdame seeneussi kodu. Mängime ja mõistatame.	Mina ja keskkond, kunst, liikumine.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee
4. - 7. september	Ussimaarjapäev	Tutvume maarjapäeva kommetega, riietume vastavalt kommete, sööme karaskit ja joomme maarjapuna. Kerime lõnga, meisterdame endale lõnganuku.	Rahvakalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
24. - 28. september	Mihklipäev (1,5 tundi)	Lõbusad mängud (soola kaalumine, kotihüpped, toonekure mäng), jutud toitudest, kommetest. Kõik Mihklid otsitakse üles. Jutud Mihklilaatadest. Lapsed saavad endale meisterdada lamba.	Rahvakalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
24. - 27. september	Karjalaste mihklipäev (1 tund)	Teeme lõket ja mängime karjalaste mängu - luurivedamist, vägikaikavedu jne. Kaeme rehetarre ja katame mihklipäeva piknikulaua.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, muusika.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	OKTOOBER			
1.-19. oktoober	Leivapäev (1,5 tundi)	Räägime leivateost – mida kõike on vaja teha, et leib valmis saab ja tutvume teraviljadega. Lahendame teemakohaseid ristsõnu. Valmistame leivakakukesi ja kamapalle.	Keel ja kõne, mina ja keskkond.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
7.- 11. oktoober	Leiva- ja pudrunädal (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Programm koosneb kuuest 20-minutilise osast. Viljateradest toiduni: jahvatame terad jahuks, valmistame leiba, saia, kohvi ja kamakäkki.	Keel ja kõne, mina ja keskkond.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee
1.-7. oktoober	Leivanädal Karilatsis (1,5 tundi)	Suitsuhõngulises rehetas saad teadmise, kuidas leib on sajandeid eestlase lauale jõudnud. Käime läbi teekonna viljakülvist leivatüki suhupaneveni.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, muusika.	Põlva Talurahvamuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	NOVEMBER			
4.-8. november	Mardinädal Karilatsis (1 tund)	Sandiskäimise kombed vanasti ja tänapäeval. Meisterdame sandimaske, laulame mardilaule ja käime ka muuseumimajades.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, muusika.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
4.- 8. november	Mardipäev Mõniste Talurahvamuseumis (kuni 1,5-tundi)	Saad teada, kuidas peetakse mardipäeva: mida sel päeval tehakse. Laulame mardilaule, mängime, mõistatame ja maitseme marditoitu.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, muusika.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee
5. - 9. november	Mardipäev (1,5 tundi)	Räägime mardipäeva kommetest ja meisterdame maske, riietume "martideks" ja pererahvaks, et mängida läbi mardikombestik. Laulame, mõistatame.	Rahvakalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
18.-22. november	Kadrinädal Karilatsis (1 tund)	Räägime ammuhest kombest – sandiskäimisest. Ehime ennast kadrisantideks, õpime kadrilaule ja -mänge.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, muusika, arvutamine.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
25.- 29. november	Kadripäev Mõniste Talurahvamuseumis (kuni 1,5 tundi, koos toitlustamisega kuni 2 tundi)	Miks peetakse Kadripäeva? Õpime selgeks Kadripäeva laulu, et saaks minna Katri jooksmas. Mängime lõbusaid mänge ja meisterdame maski või kübara.	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee
19. - 23. november	Kadripäev (1,5 tundi)	Tutvume kadripäeva kommetega Meisterdame "kadrikübara" ja riietume Kadrideks ja laulame, lustime ja mõistatame mõistatusi.	Rahvakalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	DETSEMBER			
3. - 18. detsember	Jõulud (1,5 tundi)	Räägime vanadest jõulukommetest ning vaatame, millised olid ettevalmistused pühadeks. Lapsed saavad endale meisterdada ühe ilusa jõulukaunistuse.	Rahvakalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
6. - 21. detsember	Jõulud Karilatsis (1 tund)	Kaasamängitav jõluetendus, kus käiakse erinevates muuseumimajades. Kindlasti kohtame mitmeid jõuluaja tegelasi nt jõulusokku.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, muusika.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
12., 17., 18. detsember	Jõulunädal Mõniste Talurahvamuseumis (1,5-2 tundi)	Toimetame üheskoos jõulueelseid toimetusi. Küpsetame karaskit või kaerahelbe kakukeksi. Teeme ise kingitusi ja maiustusi. Ehime kuuse vana-aja moodi. Jutustame jõuluteemalisi jutukeksi ja õpime selgeks luuletuse.	Rahvakalendri tähtpäev. Keel ja kõne, liikumine, mina ja keskkond, muusika.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	VEEBRUAR			
28. jaanuar-8. veebruar	Küünlapäev (1,5 tundi)	Saame teada, mis päev on küünlapäev. Mida siis tehakse? Räägime, millest vanasti küünlaid valmistati. Mõistatame mõistatusi ja meisterdame mesilase.	Rahvakalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
28. veebruar	Liuge-liuge lihaheited (1 tund)	Vastlänädalal räägime lähemalt liugumiskombestikust ja vastlatoitudest, mängime lumemänge, meisterdame vastlavurri.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, muusika.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
11. - 15. veebruar	Sõbrapäev (1,5 tundi)	Räägime valentinipäeva kujunemisest ja teeme magusa ampsu. Meisterdame sõbrale vahva ja veidi isemoodi kaardi.	Kalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
	MÄRTS			
1., 4. - 6. märts	Liuge-liuge lihaheited (1 tund)	Vastlänädalal räägime liugumiskombestikust ja vastlatoitudest, mängime lumemänge, meisterdame vastlavurri.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, muusika.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
	APRILL			
17.- 18. aprill	Lihavõttenädal (kuni 1,5 tundi)	Lihavõtte kombed, meisterdamine, mängud. Munade ettevalmistamine värvimiseks, värvimine ja koksimine. Linnupesade valmistamine ja peidetud munade otsimine.	Rahvakalendri tähtpäev. Keel ja kõne.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee
15.-18. aprill	Munapäevad (1,5 tundi)	Räägime munadepüha kommetest. Peseme nägusid kasemahlaga, lööme pajuurbadega, punume punaseid paelu ning meisterdame ja mängime (munade otsimine, veeretamine, munajooks jne.)	Rahvakalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
22. - 26. aprill	Jüripäev (1,5 tundi)	Räägime jüripäeva kommetest, karjapoistest, karja väljalaskmisest ja sulaste määramisest. Teeme jüripäeva ilutoiminguid. Proovime ära tunda loomade käpajälgi, meisterdame karjaloomi.	Rahvakalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÖPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MAI			
29. aprill - 3. mai	Volbripäev (1,5 tundi)	Räägime volbripäeva kujunemisest. Meisterdame nõidu, riietume nõidadeks ja mängime (teeme luuajooksu, nõiume, sorteerime usse jms).	Kalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
mai	Karjalapse mängumaa (1 tund)	Vana aja talulapse mängumaaailm oli sootuks teistsugune kui tänapäeva lapsel. Mõtleme end vanasse rehetarre elama, õpime vanu liikumis- ja laulumänge ning mängime vanavanaemade-isade mänguasjadega.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
6. - 10. mai	Talulaste eluolu (1,5 tundi)	Vaatame, kuidas lapsed vanasti elasid, mida sõid, seljas kandsid. Mis töid tegid, mida mängisid? Sisustame talutare esemetega ja punume paelu.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee
15.- 16. mai	Linnulaulunädal (kuni 1,5 tundi)	Tule õpi meiega koos tundma Eestis elavaid linde. Vaatleme linde. Uurime linnupesasid ja linnu mune. Saame teada, kuhu linnud talveks rändavad ja millest toituvad. Kuulame linnulaulu. Mõistatame linde laulu järgi. Teeme tutvust kodulindudega.	Loodusõpetus. Linnud.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee
20.- 24. mai	Talumetsa päev (kuni 2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Räägime metsaandidest ja õpime tundma puid ning metsas kasvavaid taimi. Tutvume talupere metsatöödega. Programm koosneb kuuest 20-minutilise osast.	Mina ja keskkond, kunst, liikumine.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee
20. - 31. mai	Suvisted (1,5 tundi)	Räägime suvistepüha huvitavatest kommetest. Saame teada, miks pandi kaseoksi sellel pühal igale poole. Meisterdame ja mängime.	Rahvakalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenberg@wi.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	JUUNI			
3. - 15. juuni	Lastekaitsepäev (1,5 tundi)	Tutvume jaanipäeva kombestikuga, mängime vanu mängu (vägikaikavedu, kotihüpe, kingseпамäng, jõkke kaldale jms).	Kalendri tähtpäev.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692/+372 56297243 lagle.lindenbergl@wi.ee
juuni	Karjalapse mängumaa (1 tund)	Vana aja talulapse mängumaa oli sootuks teistsugune kui tänapäeva lapsel. Mõtleme end vanasse rehetarre ealama, õpime vanu liikumis- ja laulumänge ning mängime vanavanaemade-isade mänguasjadega.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
1. juuni	Lastekaitsepäev Karilatsis (1 tund)	Mõnus meisterdamisnurk Karilatsi kooliõuel - tee endale vanaaja laste mänguasi - pajupill, pall, rätinukk või paat. Koolipreili pajatab vanaaja ja väga-vanaaja lugusid.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst.	Põlva Talurahvamuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee polvatalurahvamuseum.ee
10.- 13. juuni	Talulaste mängunädal (kuni 1,5 tundi)	Mängime selliseid mängu, mida mängisid lapsed enne poe-mänguasjade aega. Meisterdame talulaste ehteid.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 moniste@wi.ee www.monistemuseum.ee